

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

*«Основні напрямки консультативної
допомоги сучасній молодій сім'ї»*

Виконала: здобувачка 2 курсу,
групи ПС-21-1вм
Спеціальності 053«Психологія»
Волосянко К.В.
Керівник: Олійник І.В.,
канд. пед. наук, доцент

м. Дніпро
2023

АНОТАЦІЯ

Волосянко К. В. Основні напрямки консультативної допомоги сучасній молодій сім'ї

У рамках роботи проведено цілісне дослідження проблеми консультативної допомоги в процесі формування психологічної готовності вагітних жінок до материнства. Описані теоретичні основи проблеми, що вивчається, здійснено аналіз основних етапів сімейного консультування, надана характеристика психологічної готовності до материнства. Зокрема, визначено, що уявлення про материнство можна розглядати як наочний образ материнства в цілому, що відтворюється в пам'яті та уяві людини. Такі уявлення виникають на основі попереднього досвіду, а на їх формування впливає соціокультурне середовище, в якому виховувалася дівчинка, особливості взаємин у сім'ї, стосунки з представниками протилежної статі тощо. В залежності від наявного досвіду жінки у неї можуть виникати позитивні чи негативні уявлення про материнство, що може передбачати її психологічну готовність чи неготовність до реального материнства.

Здійснено діагностику психологічної готовності вагітних жінок до материнства, у ході якої було виявлено, що готовність до материнства представлено трьома типами: адекватним, амбівалентним і типом ризику, визначені специфічні особливості їх психосоціальних складових. Дана специфіка полягає в наступному: наявність амбівалентного типу готовності до материнства, має характеристики, як адекватного, так і типу ризику; для адекватного типу материнства психологічні чинники виявляються більш значущими, ніж соціальні; для типу ризику і амбівалентного типу більш істотними є соціальні чинники; відсутність кореляційних зв'язків між особистісними особливостями досліджуваних і готовністю до материнства, як амбівалентного типу, так і типу ризику, в меншій мірі це твердження відноситься до адекватного типу, хоча дана тенденція відзначена і тут; наявність тривожності по відношенню до ситуації материнства (як ситуативної, так і особистісної риси) у представниць всіх типів;

відзначена велика амплітуда в підсвідомих уявленнях про міжособистісну дистанції між досліджуваними і їх майбутніми дітьми.

Здійснено розробку програми розвитку психологічної готовності вагітних жінок до материнства. Визначено, що в процесі консультування направлено на формування психологічної готовності до материнства необхідно розвивати розуміння материнства в контексті встановлення жіночої ідентичності як складової її статевої ролі функціонування зі специфічними особливостями його структурної організації, що визначають життєві сценарії та сфери жіночої самореалізації, що полягає у: формуванні особистісної зрілості, яка є критерієм психологічної готовності до материнства; розвитку «Я»-концепції, самосвідомості; розвитку відповідальності за власні вчинки; формуванні емоційної зрілості та готовності до материнства; у розвитку саморозуміння, рефлексії і самооцінки; розвитку мотиваційних основ материнства; розвитку комунікативних здібностей.

Ключові слова: консультативна допомога, материнство, вагітні жінки, психологічна готовність до материнства.

S U M M A R Y

Volosianko K. V. The main directions of advisory assistance to a Modern Young Family "

As part of the work, a holistic study of the problem of counseling assistance in the process of forming the psychological readiness of pregnant women for motherhood was carried out. The theoretical foundations of the problem under study are described, the main stages of family counseling are analyzed, and the characteristics of psychological readiness for motherhood are provided. In particular, it is determined that the idea of motherhood can be considered as a visual image of motherhood as a whole, which is reproduced in a person's memory and imagination. Such ideas arise on the basis of previous experience, and their formation is influenced by the socio-cultural environment in which the girl was brought up, the peculiarities of relationships in the family, relations with representatives of the opposite sex, etc. Depending on the available experience of a woman, she may have positive or negative ideas about motherhood, which may predict her psychological readiness or unreadiness for real motherhood.

Diagnosis of psychological readiness of pregnant women for motherhood was carried out, during which it was found that readiness for motherhood is represented by three types: adequate, ambivalent and risk type, specific features of their psychosocial components were determined. This specificity is as follows: the presence of an ambivalent type of readiness for motherhood, which has the characteristics of both an adequate and a risk type; for an adequate type of motherhood, psychological factors are more significant than social ones; for the risk type and the ambivalent type, social factors are more significant; the absence of correlations between the personal characteristics of the subjects and readiness for motherhood, both of the ambivalent type and of the risk type, to a lesser extent, this statement refers to the adequate type, although this tendency is also noted here; the presence of anxiety in relation to the situation of motherhood (both situational and personal trait) in representatives of all types; a large amplitude in

subconscious ideas about the interpersonal distance between the researched and their future children was noted.

The development of the program for the development of the psychological readiness of pregnant women for motherhood was carried out. It was determined that in the process of counseling aimed at the formation of psychological readiness for motherhood, it is necessary to develop an understanding of motherhood in the context of establishing a woman's identity as a component of her gender-role functioning with specific features of its structural organization, which determine life scenarios and areas of female self-realization, which consists in: the formation of personal maturity , which is a criterion of psychological readiness for motherhood; development of the "I"-concept, self-awareness; development of responsibility for one's own actions; formation of emotional maturity and readiness for motherhood; in the development of self-understanding, reflection and self-evaluation; development of motivational foundations of motherhood; development of communication skills.

Key words: counseling, motherhood, pregnant women, psychological readiness for motherhood.

ЗМІСТ

ВСТУП	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 1	Ошибка! Закладка не определена.
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНСУЛЬТУВАННЯ	ДОСЛІДЖЕННЯ СІМЕЙНОГО Ошибка! Закладка не определена.
1.1 Загальна характеристика особливостей сімейного консультування	Ошибка! Закладка не определена.
1.2 Аналіз основних етапів сімейного консультування	Ошибка! Закладка не определена.
1.3 Характеристика психологічної готовності до материнства	Ошибка!
Висновки до першого розділу	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2	Ошибка! Закладка не определена.
ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ МЕТОДИК, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В СІМЕЙНОМУ КОНСУЛЬТУВАННІ	Ошибка! Закладка не определена.
2.1 Аналіз основних способів дослідження сімейних відносин, що використовуються у сімейному консультуванні	Ошибка! Закладка не определена.
2.2 Обґрунтування обраних методик дослідження	Ошибка! Закладка не определена.
Висновки до другого розділу	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 3	Ошибка! Закладка не определена.
РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО МАТЕРИНСТВА	Ошибка! Закладка не определена.
3.1 Аналіз результатів дослідження	Ошибка! Закладка не определена.
3.2 Програма розвитку психологічної готовності вагітних жінок до материнства	Ошибка! Закладка не определена.
Висновки до третього розділу	Ошибка! Закладка не определена.
ВИСНОВКИ	Ошибка! Закладка не определена.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	Ошибка! Закладка не определена.
ДОДАТКИ	Ошибка! Закладка не определена.

